



Ecuador

Amazonia, Anzii, Jungla

Note de calatorie de **Andy Mannheim**

In loc de motto:

Aflati despre noi ca suntem bine, sanatosi
ceea ce va dorim si dvoastra.

Trimiteti urgent \$10,000 s-apoi... `om mai
vedea.

Un veteran al razboiului din Vietnam (Bill, conditie fizica impresionanta)

Doua lesbiene blonde (Christi si Jenine - cele mai simpatice pe departe)

Patru evrei rusi-americani, doi din St Petersburg si doi din Uzbekistan (Yelena cu Ilya si Olga cu Boris)

O vietnameza (Le, cu un singur "e" – calatoreste fara oprire)

O ex-profesoara mulatra din California (numele ei mi-e pe limba – aveti putintica rabdare... Deborah)

Bunicul (de vreo 85-90 de ani) Marc si nepotul de 22 de ani - Jessy

Ghidul ½ Canari-Indian si ½ Italian (Alfredo) – absolut fluent in engleza si limba pre-Inca a mamei lui)

Soferul Mario – vreo 40 de ani, inca nici un cuvânt englezesc, dar mai incolo, cine stie?

Autobusul Mercedes (nu facea prea multa galagie, parea nou)

Si noi doi (Marina cu Andy sau Andy cu Marina – cum preferati voi, noi va iubim oricum)

.... Aplauzo!!! Nu ma mir ca va place pana acum. Impresionant, foarte, foarte interesant.

1



2

Deci, dupa cum inca nu v-am spus, am zburat la Guayaquil, Ecuador (via Bogota, Colombia). Ne-a asteptat Alfredo si ne-a cazat, prima surpriza, intr-un hotel absolut minunat de 5 stele. Va spun acum ceva ce s-a contrazis cu asteptarile mele: toate hotelurile si restaurantele la care am fost cazati in Ecuador sunt de prima calitate.

Guayaquil este portul principal al Ecuadorului, unul din cele mai mari din America Latina. Orasul – 4 milioane de locuitori, se lauda ghidul; eu banuiesc ca are mai putini. Am facut turul orasului inclusiv urcarea celor 500 de trepte pana la farul din orasul vechi (ei, se vede ca joc aproape zilnic tenis ori ba?) si parcul cu acele sute de iguane. Mi-a placut orasul. Nu am timp sa verific, asa ca va relatez cele debitate de ghid. Daca descoperiti, googleing, ca sunt exagerari, nu ezitati sa ma iluminati. Presedintele este un socialist care a studiat la Harvard (credea ghidul ca-i mare surpriza pentru noi?) iar cel mai bogat om din Ecuador detine 60% din economia tarii. Asta da, surpriza, chiar daca a exagerat Alfredo. Mai ales cu un presedinte socialist. Cum altfel puteam sa-mi explic contradictia decat apeland la cuvantul "coruptie"?!

Dimineata urmatoare pornim spre Anzi. Absolut incredibili, Anzii astia. Alpii sunt copilasi, comparati cu ei. Atata verdeata, atata jungla (cloud forest), atatea prapastii "imposibile", atatia vulcani, 60-70(?) numai in Ecuador, nu mai tin minte numarul exact, din care vreo 20-25 activi si astazi, mii de lacuri, de cascade, de parauri, atata frumuseti... Am urcat la peste 14,000 feet (cam 4200 metri) unde inca este cald, cam 10-15 grade Celsius. Nici urma de zapada. In schimb, aerul este foarte rar. Eu care acum vreo 35 de ani am schiat in fiecare iarna in Alpi la aproape 4000 de metri, si n-am avut probleme nici pe Matterhorn, aici n-am fost in stare sa urc 100 m de data aceasta. Ametteam si-mi venea sa vars (am 72 de ani). Marina, cand a coborat din autobus a inceput sa rada in hohote. Nu putea fi oprita. Stiam, din cauza lipsei de oxigen ea este "high"(she got high). Ca dupa o marijuana de calitate. In noaptea aceea (am dormit la 11,000 ft) n-a inchis ochii din cauza durerii de cap. Migrenele i-au trecut doar cand am coborat ziua urmatoare la vreo 8000 de ft. , cam 2500 metri.

In autobus m-am asezat langa Le, vietnameza si am intrebat-o cand a emigrat in SUA? Mi-a spus: in 1980. In 1980? Cum a reusit sa plece din Vietnam? Si... mi-a povestit. Terminase liceul si familia a hotarat s-o scoata (to smuggle out of the country - cum e mai corect sa spun? prin contrabanda?) pe ea si pe fratele ei din tara. A costat 2 uncii de aur/persoana si au plecat cu un vaporas vechi intr-o noapte. Dupa cateva zile au fost atacati de pirati. Li s-a luat tot ce aveau mai valoros la ei, inclusiv benzina, aproape toata apa si mancarea. Dar n-au fost scufundati, n-au fost omorati. Acum puteti sa spuneti cat vreti ca eu sunt un obsedat sexual sau ca nu am bun simt, dar imediat am intrebat-o: si nu te-au violat? A stat cateva secunde, se vedea ca e surprinsa s-apoi, cu o voce scazuta, mi-a spus: ba da, mai multi. In fata fratelui meu. Majoritatea am fost violate. Fiindca in majoritate am fost tinere.

Neavand benzina (oil) au plutit cateva zile in voia valurilor. Norocul i-a dus pana la malurile unei insule sau peninsule, nici ea nu era sigura, din Malaysia. N-au fost primiti acolo, nu li s-a permis nici sa puna piciorul pe uscat. In schimb, ziua urmatoare li s-a dat apa, putina mancare si au fost aruncati din nou in voia valurilor. Dupa alte 13 zile au fost gasiti de un vapor sub steagul Natiunilor Unite (nici nu stiam c-au existat astfel de vapoare) si transferati intr-un camp pe o insula din Indonezia parca, insula aproape goala, unde li se puneau apa si mancare la dispozitie, dar trebuiau ei insisi sa-si construiasca bordeie din materiale gasite in padure, daca nu vroiau sa doarma in corturi mici si fierbinti. Poate unii gandesc altfel, dar eu cred ca aceasta femeie, cu toate suferintele si violurile ei, a fost norocoasa. Si asta i-am spus si ei. Nu sunt sigur de ce, dar mi-a soptit: Thank you.

Cuenca. Unul din orasele preferate de "expats", americani care s-au mutat in Ecuador. Parca e pe la 2.500 m inaltime, daca nu gresesc... (fiindca am mai gresit de vreo 2-3 ori in viata mea). In total vreo 8.000 de "gringos". De ce se muta? Din mai multe motive. Viata de acolo este mai simpla, mai calma, fara nebunia din orasele americane. Clima este ideala tot timpul anului. Viata e cu mult mai ieftina. De exemplu: venitul mediu in Ecuador este de vreo \$400-500/luna si oamenii se

descurca modest cu acest venit. Invatamantul, asigurarea de sanatate este pe gratis, transportul aproape pe gratis, casele si apartamentele foarte ieftine in comparatie cu SUA, taxele la case – o gluma: de la 80 de "centi"/an, majoritatea cativa dolari pe an, cele mai scumpe: \$200/an (Ecuadorul foloseste dolarul american). Turul orasului, bisericile... nu cred ca are rost sa vi le descriu. Un singur lucru: aici am descoperit o bautura alcoolica minunata. Se numeste Zhumir, bautura din trestie de zahar. De obicei, ei o adauga la sucuri naturale sau ceai. Ceaiul preferat, pe care vi-l recomand fiindca va dubleaza energia, se numeste: Guayusa Amazonica. Se si exporta.

Jessy. Pustiul de 22 de ani cu bunicul sau de mai aproape de 90. Oprim autobusul in mijlocul "of nowhere" langa o casa singuratica la marginea junglei. Ca sa admiram vederea impresionanta. Jessy fuge in dreapta si stanga, fuge in jungla, se intoarce dupa cateva minute... Plecam. Nu trec 5 minute si o masina veche, jumatate ruginita, vine din spate claxonand si opreste autobusul. Coboara Alfredo, ghidul. Se intoarce, se uita la noi, se opreste in fata lui Jessy, se uita la shortul lui verde (pantalonii lui scurti) si-i spune: Jessy, din intamplare, nu ai luat tu acesti pantaloni de pe sfoara de uscat a taranului? Oricui i se poate intampla, la altitudinea asta creierul ne poate juca feste. Wow, nici n-am observat, spune Jessy, am facut eu asta? Mii de scuze. Ii schimb imediat daca va intoarceti cu spatele pentru o clipa. Si astfel, indianul si-a recuperat pantalonasii verzi.

3

In Ecuador, "nightclub" se numesc bordelurile, casele de toleranta (opriti-va, stiu la ce va ganditi – Andy e obsedat sexual). Noi habar n-aveam. In Cuenca lesbienele (dragele de ele) se duc la Alfredo si il roaga sa le spuna unde pot gasi un nightclub. Au probabil chef sa se distreze, sa danseze. Alfredo, mirat, le mai intreaba o data: Sunteti sigure? asta vreti? (sigur i-a trecut prin minte - americancele astea, they don't stop amazing me, nu se opresc sa ma ... surprinda(?)). Da, nu-ti fa griji, suntem fete mari (big girls). Ce ne povesteste a doua zi dimineata Alfredo: le duc la nightclub. Muzica usoara, bauturi ... dar nimeni nu danseaza. Vine un tip de vreo 50

de ani la Christi, o ia de mana si o trage spre niste trepte care duc la etaj. Christi se uita la mine si ma intreaba: sus se danseaza? Nu, ii raspund, sus sunt camerele ... Pana la urma clientul se supara, fetele, in sfarsit se prind si avem noroc ca putem fugi pana la urma nevatamati. Asta ne povesteste Alfredo in rasetele intregului autobus, inclusiv al "fetelor mari". Si uit-asa se invata limba spaniola in Ecuador.



Dupa ce ni se prezinta o ferma imensa de banane si cacao (unele din importantele exporturi ale Ecuadorului, bineinteles dupa petrol) ne ducem sa vizitam o fabrica de "Panama hats", asa-numitele palarii "Panama" care de fapt totdeauna au provenit din Ecuador (cel putin asa ni s-a spus). Toate sunt produse manual (handmade) si pot ajunge, cele mai fine, pana la \$20,000 bucata. Apoi vizitam o familie care produce şaluri din bumbac si matase, manual, ca acum 1000 de ani. Pana si vopselele sunt produse numai din plante, pietre si insecte. Ne-au demonstrat – ne-au aratat o vopsea galbena produsa dintr-o planta din jungla lor, au aruncat o singura insecta uscata in ea si ... bingo, culoarea lichidului s-a transformat aproape instantaneu intr-un albastru minunat – ultramarine blue. Imediat m-am gandit sa divulg ocazional "secretul" unui scamator, unui magician. Bineinteles ca Marina n-a putut sa se abtina si si-a cumparat o esarfa absolut superba. Urmatorul stop –

firma de cercetari si productie de orhidee. Daca imi amintesc bine, spuneau ca in lume exista vreo 7000 de specii (sau mai multe?) din care aici se studiaza si imbunatatesc in jur de 4000. Exporta in toata lumea, majoritatea in America. Tare, tare frumoase!

4

Ziua urmatoare – spre Alausi, un orasel plin de indieni care inca poarta portul lor colorat, palariile femeilor (si barbatilor) caracteristice, vechi de dinaintea lui Francisco Pizarro, dinaintea invaziei conchistadorilor (sau conquistadorilor?) spanioli. O mica observatie. Pe palariile femeilor veti gasi deobicei doi ciucuri de marimea unei mingi de golf. Daca aceste "balls" sunt cazute in fata, inseamana ca fata e necasatorita (si, zic eu, striga baietilor: come on, veniti la mine fiindca sunt disponibila). Cand mingile atarna in spatele palariei inseamna ca femeia e casatorita. Nu va atingeti de ea. La tara, in locurile in care traiesc acesti indieni, ei si-au construit case in care dorm in camere impreuna cu animalele lor. Batranii dorm si astazi pe jos, chiar si cei a caror copii le-au cumparat paturi.

Aici la Alausi mai functioneaza un tren care pe vremuri traversa Anzii. Acum e folosit numai de turisti facand un tur de o ora si jumatate dus-intors prin locuri deosebite. Linia ferata e de multe ori la 30-50 cm de prapastiile de un kilometru adincime (loc ideal pentru sinucigasi, imi trece prin minte). Ei sunt convinsi ca aceasta cale ferata a fost cea mai "periculoasa" din lume. La construirea ei 2,500 de sclavi jamaicani au murit.

Dormim la Riobamba. Pe drum vedem munti dupa munti, intretaiati pana in varf cu terase agricole ramase de la incasi, de 500, 1000 de ani. Asemnatoare cu cele din China in prezent.

Hasienda asta de la marginea orasului Riobamba unde inoptam este absolut impresionanta. Ca in filme. Seamana mult cu cea din Guatemala (cu mult mai mare insa, veche de vreo 400 de ani, fosta manastire) unde am dormit o noapte acum vreo 10-15 ani si de care si Bill Clinton a profitat inaintea mea (ce se mai laudau cu asta; n-au mentionat insa daca a ocupat camera singur ori ba).

Dimineata Alfredo primeste un telefon din Cuenca. Din camera hotelului in care a dormit Jessy lipseste o patura si o pernita. Ambele sunt gasite in bagajul lui Jessy. I'm sorry, in toate hotelurile din America poti lua sapunul, samponul si ... altele. N-am luat nimic important. Nu pot fi acuzat c-am luat vreun scaun sau... altceva. Mi-a placut paturica, mi-a placut pernita. Dar daca sunteti siguri ca nu e voie, pardon, iertati-ma, mii de scuze, nu ezitati, va rog, luati-le neaparat inapoi. L-a costat pe bunicul Marc \$50 ca un angajat sa faca un pachet si sa le expedieze inapoi la Cuenca. Bunicul: "Stiti, e inca tanar, ii va trece cu timpul". Acest bunicut a fost singurul care n-a participat la "excursiile" noastre mai lungi, pe jos sau cu pluta. Ne astepta in hotel, in autobus sau barca.

Nu pot sa nu va relatez: la tara, in satele mai indepartate din jungla, daca un barbat (de obicei cei alcoolici) isi bate nevasta sau pe copii, la inceput i se atrage atentia sa se calmeze. Daca insa continua, este legat de un copac si batut cu bate de lemn sau de cauciuc de catre sateni. Daca un strain vine in sat si fura ceva si este prins, este legat si el de un copac de data aceasta un copac cu tzepe si batut pana moare. Sau i se da pur si simplu foc. Bineinteles ca acolo judecatorii sunt batranii satului.



Plimbări prin jungla, la cascade, la mici comunități de indieni care și astăzi trăiesc numai din ce le oferă jungla și vorbesc numai limba lor "preistorică", dar a caror

copii merg deja la scoli si strabat in acest scop mai multi kilometri zilnic pe jos. Incetul cu-ncetul coboram din Anzi spre zona numita Amazonia, cel mai mare ecosistem din lume care in principal este compus din jungla greu penetrabila (rainforest – paduri de ploi poate se numesc) si imense rauri care dupa multi kilometri formeaza raul Amazon. Aici ploua cam 4 metri/an.

Uitasem sa va spun: in Ecuador, in junglele din Ecuador traiesc si astazi 14 triburi de indieni semisalbatci. Sunt foarte agresivi, teritoriali, poligami, umbla goi prin jungla si nu le plac deloc strainii. Femeile din aceste triburi nu au niciun drept. Triburile se bat des intre ele si au placerea sa taie capul dusmanilor ucisi si sa le micsoreze, sa le contracte, to shrink them, pana ajung de marimea unui pumn. Ni s-a explicat metoda, dar prefer sa nu intru cu voi in amanunte. Poate le-ati vazut in filme documentare sau pe internet. Daca un membru al tribului iese din jungla din curiozitate si apoi se intoarce – este omorat. Hai ca mai bine nu va debitam de-astea. Promit, de acum numai minunatii.

Am trecut si pe la poalele vulcanului Chimborazo, peste 6.200 m si, surpriza(?), acoperit de zapada. Chimborazo nu este cel mai indepartat varf din lume de la nivelul marii, in schimb, fiindca este aproape de ecuator, burtica globului pamantesc, varful Chimbo se afla la cea mai mare distanta de la centrul globului pamantesc, mai mare decat varful Mt. Everestului si cel mai aproape varf pamantesc de soare. Recunosc – am mai invatat ceva.

Ajungem in Amazonia la imensul rau Napo. In micutul “port” La Punta Ahuano suntem urcati in niste canoe care ne transporta pana la un lodge, o minunatie rara din jungla, la marginea raului. Pe drum vedem copii indieni pescuind pesti(!) si altii care “pescuiesc” aur la marginea raului.

Dimineata, in cizme de cauciuc de la lodge – alt tur prin jungla. Obositor, dar feeric. Dar inainte de asta, la micul dejun, Marina, totdeauna grabita (banuiesc ca sufera de ADHD de cand s-a nascut – spre norocul meu; in Romania i se spunea – copil ...

activ) isi varsa cafeaua fierbinte pe burta. Nu numai c-o ustura, se si basicase. Mergand in jungla, Alferdo, jumatate indian, ne arata o ciuperca acoperita de un, cum se numeste(?) – shlime, mucus. Imediat ii spune Marinei: pune shlime-ul pe rana de pe burta, te va ajuta. Zis si facut. Rezultatul: in 10 minute toata durerea trece si basica de pe burta dispare complet. Trecem pe langa un copac cu niste radacini ridicate de la sol. Alfredo se opreste si ne povesteste: tatal meu a fost diagnosticat cu cancer. La Quito (capitala tarii, unde locuia) medicii i-au dat maximum doi ani de viata. Mama mea, indianca, "n-a fost de acord". S-a dus si a colectat o bucata mare din radacinile acestui copac si a inceput sa-l indoape pe tata zilnic cu ceaiul facut din aceasta radacina. Dupa 3 luni de zile cancerul a disparut complet. Asta s-a intamplat acum 4 ani si tata e bine sanatos. No comment.

Sa va dezvalui acum un adevar surprinzator, cel putin pentru mine. De fapt doua. In jungla, atat in cloud forest-ul din munti cat si rainforest-ul de la ses, n-am prea dat de mosquitos, tantari. Iar animalele pe care speram sa le vad in jungla, in afara de unele pasari Colibri si unele maimute, sau fugeau de noi sau au fost duse toate la gradinile zoologice inaintea sosirii noastre.

La intoarcere ni s-a pus la dispozitie o pluta care aluneca, mai mult sub nivelul suprafetei raului Napo si tot fundul, mai ales al fetelor (oare de ce? --- claro! Andy asta trebuie musai ca-i obsedat ...) era in apa. O adevarata placere (calatoria pe pluta, bineinteles – my Goodness, nici voi nu sunteti bash kosher). Daca nu am fi coborat pana la urma de pe pluta, intr-o luna probabil ajungeam la raul Amazon.

Dimineata urmatoare, inapoi la canoe, la autobusul lasat in Punta Ahuano s-apoi spre Quito traversand din nou Anzii. Dar inainte de asta – alta surpriza(?): Jessy. Alfredo se duce la Marc, bunicul si ii spune ca va trebui sa achite o suma de \$540. Sa faca atac de cord batranul. De ce? Pai aseara, dupa cina, am fost anuntati ca cine vrea poate sa profite de o sedinta de karaoke la bar. Ne-am dus si zau ca ne-am distrat. Jessy a fost in mare verva. Vreo ora dupa aceea, majoritatea ne-am dus la culcare fiindca am fost franti. Jessy, bineinteles c-a ramas. Si ca sa nu ramana singur, a inceput sa imparta tuturor din bar cele mai fine bauturi. Bucuria barmanului. La sfarsit i s-a prezentat nota de plata: \$540 (sunt convins ca si barmanul "a exagerat"). Charge it to my room, please. Asa ca bunicul a scos credit

card-ul din nou din buzunar si a achitat. Tare curios sunt sa aflu cum va sfarsi Jessy (de altfel, baiat tare simpatic si vesel). Voi nu? Hai sa punem pariuri. Prevad ca n-o s-o faceti, fiindca tare banuiesc ca nu aveti rabdare.

Quito. Capitala tarii. Tot la vreo 2,500 m inaltime. S-acum tineti-va bine. Asa ceva nu cred c-ati mai auzit: In anul 1940 populatia din Quito a fost de 52,000 de oameni. Astazi – 2.5 milioane. Lungimea maxima a orasului este si ea de vreo 45 de mile. Sau vreo 75 de kilometri. Ca sa fiu sincer, mie mai mult mi-a placut Guayaquilul. Cred ca e mai frumos, pare mai bogat. Din cauza portului, a comertului probabil. Singura cladire care intr-adevar m-a impresionat in Quito este "Iglesia de la Compania de Jesus". In 1976, in timp ce asteptam viza pentru America am cutreierat Italia in lung si in lat cu fratele meu Danny si prietenul nostru Adrian Weismann. Acest Adrian a cumparat o carte – "Europe – 5 dollars/day". Ne-a programat fiecare jumatate de ora pe o perioada de 3 saptamani. Norocoase au fost muzeele sau bisericile mai acatarii care au scapat de invazia noastra. Dupa aceea, timp de cel putin 10 ani eu refuzam sa ma mai uit la o statuie sau la un tablou. Acum declar ca eu in viata mea n-am vazut un interior de biserică mai impresionant decat in acest Iglesia de la Compania de Jesus din orasul Quito, Ecuador. O imensitate sculptata cm dupa cm si imbracata toata in foita de aur (gold leaf) de 23K. Iezuitii, care aveau tone de aur luate de la indienii Inca, au construit-o lucrând timp de 160 de ani, incepand din 1605. Ziua urmatoare, dupa ce am petrecut o ora exact pe linia ecuatorului, ne-am luat zborul inapoi. La New York.

In concluzie: excursia asta in Ecuador a fost mult peste asteptarile mele. Marina e incantata si incearca sa ma convinga acum sa "surprindem" si Vietnamul si Cambodia cu prezenta noastra. Una din vorbele de mai sus: "'om mai vedea".

Acum va rog sa ma scuzati. Am scris aproape fara oprire si am obosit. Probabil si voi.